

Reclamemakers weten precies hoe ze hun doel moeten bereiken. Een uitgekiende strategie doet veel, een geslaagde timing doet de rest. Op deze manier is het niet zo ingewikkeld om, al dan niet via multimedia, ergens aandacht voor te vragen en succes te genereren.

In deze adventstijd komt er veel op ons af. Allerlei sfeerteksten, van Sinterklaas tot kerstprogramma's, maken ons leven nog intenser. Toch is de Advent juist een mooie periode om ons voor te bereiden op het komende Kerstfeest van Jezus' geboorte.

Het evangelie van vandaag verwijst daarnaar en ziet uit naar Hem. Jezus komt nog niet aan het woord want wij verwachten Hem nog. De uiterlijke beschrijving van de toenmalige historische tijd en personen sluit goed aan en vormt één geheel met de innerlijke en nabije relatie die Jezus met ons wil aangaan. Lucas wijst ons daar heel zorgvuldig op. En Johannes de Doper is hierin een belangrijke actor en het scharnierpunt. Hij is de spreekbuis op de drempel van Jezus' komst en hij spreekt in de kracht van Gods Geest.

Zijn oproep aan ons is: "Bekeer je tot God, ga zijn weg. Ruim op wat zijn komst belemmert. Ga tot Hem en leef naar Hem toe. Dat alleen voldoet en maakt je gelukkig".

Het is deze boodschap die ons een nieuwe levensoriëntatie kan geven. Laten we ons voorbereiden op zijn komst in ons eigen leven. Want dat is de kern waar het om gaat. Dat Hij er aankomt. En dat je zó leeft dat Hij welkom is en elk moment er kan en mag zijn. Het is deze adventsspiritualiteit die we ons eigen mogen maken.

De vraag is des te meer “hoe doe je dat?” Op zo’n manier dat het bezig zijn in deze wereld ons niet verhindert Hem tegemoet te gaan. En dat is in onze wereld niet eenvoudig. Het is druk, druk, druk en het is een grote uitdaging om de rechte wegen te vinden en te gaan.

Dat brengt me naar de relatie van vandaag. In navolging van eerdere verkondigingen dit jaar wil ik wederom stil staan bij de recent in Rome gehouden gewone algemene Bisschoppensynode: “voor een Synodale Kerk: *communio, participatio, missio* “. Het voorlopig sluitstuk van een lang, geduldig en mooi proces.

Paus Franciscus beschrijft het slotdocument van de Synode als een geschenk met meerdere dimensies, dat zowel als leidraad voor de Kerk dient, alsook als een symbool van eenheid en gedeelde missie. Luisteren is volgens de paus essentieel voor het cultiveren van harmonie binnen de Kerk.

Een harmonie die het Tweede Vaticaans Concilie al voor ogen had:

“Gods genade fluistert woorden van liefde in het hart van elke persoon. Het is aan de Kerk om de stem van dit gefluister te versterken, zonder het te hinderen; door deuren te openen in plaats van muren op te trekken.”

Een Kerk waarin de Geest ademt

De Geest, zo herinnerde Paus Franciscus ons eraan, is de verenigende kracht van de Kerk in alle culturen, uitdagingen en hoop, en hij moedigde synodedeelnemers aan om de gaven van de Geest in de wereld te dragen als een Kerk die luistert, bidt en handelt met nederigheid.

“De Heilige Geest roept en ondersteunt ons bij dit leren, dat we moeten begrijpen als een proces van bekering”. Hij citeerde daarbij de mystica Madeleine Delbr el: **“Er zijn plaatsen waar de Geest ademt, maar er is slechts  en Geest die op alle plaatsen ademt.”**

De Paus vindt ook dat er in de Kerk plaats moet zijn voor iedereen. Al in 2023 tijd de Wereld Jongeren Dagen in Portugal gaf hij dat overduidelijk aan: Op het moment waarop hij een brief voorlas van een jongere die zich in zijn parochie niet aanvaard voelt liet hij de hele menigte, meer dan 1 miljoen mensen, *“para todos”* – “voor allen” – scanderen.

Een indrukwekkend moment. Zijn beeld van de Kerk als veldhospitaal is intussen wellicht ook bij u bekend. Met die omschrijving brengt hij de Kerk weer midden in de wereld van de mensen, hun vragen, hun kwetsbaarheid, hun vallen en opstaan. Het evangelie in zijn oorspronkelijke betekenis dus: een vreugdevolle, helende boodschap van barmhartigheid. Opvallend daarbij is dat hij die openheid v or alles stelt:

De Kerk, als een uitnodigende gemeenschap waar iedereen welkom is, gaat vooraf aan de leer.

Franciscus heeft tegen het eind van de recente Synode uiteindelijk de kant van de hervormingsgezinden gekozen. Het grote probleem van de Kerk bevindt zich volgens Franciscus in het klerikalisme, de arrogante houding van delen van de geestelijkheid. En de synode moest daar juist paal en perk aan stellen door het ‘klerikalisme’ te vervangen door ‘synodaliteit’: een Kerk waar allen samen optrekken en leken medeverantwoordelijkheid dragen.

Franciscus beschrijft de Kerk als “Gods trouwe volk, zowel heilig als zondig, dat wandelt en op weg is in de aanwezigheid van de Heer”. En dat volk van God als geheel is drager van het christelijk geloof: **‘Als je wilt weten Wat de Kerk gelooft, ga dan naar het leergezag, maar als je wilt weten Hoe de Kerk gelooft, ga dan naar het gelovige volk’**, zegt hij.

In de voorbereiding op deze overweging kwam ik ook een uitspraak van Hulpbisschop Ted Hoogeboom tegen. Hij was namens de Nederlandse Kerkprovincie, meermaals aanwezig bij deze Synode. Hij vertelt over zijn persoonlijke getuigenis opgedaan tijdens de synode:

Ik citeer: ‘Synodaliteit betekent ook dat je je als kerk raakbaar durft op te stellen’, zegt hij tijdens een persconferentie vlak bij het Vaticaan. Hij lijkt bijna verrast door de woorden die hij uitspreekt. ‘Ik had ze van tevoren niet bedacht, dat bedenk ik nu ineens.’ Uit alles wat hij vertelt blijkt, dat deze raakbaarheid van de kerk, door hem de afgelopen vier weken vooral ook persoonlijk is beleefd.

De ontmoeting met bisschoppen en niet-bisschoppen uit alle hoeken van de wereld ‘is onder mijn huid gaan zitten’, zegt hij. Omdat het ‘aansluit bij wat zo diep menselijk is’ en daarnaast gaat over een kerk ‘die midden in de wereld staat, die luistert naar wat mensen vragen, die zich raakbaar opstelt, ook voor al die mensen die lijden aan de kerk’. Einde citaat.

Ik denk dat Franciscus het helemaal met hem eens is.

De boodschap van Paus Franciscus is helder: luisteren naar elkaar, leven naar Hem toe, leven in zijn Geest. Gods genade fluistert woorden van liefde in het hart van elke persoon. Samen als Gods volk onderweg!

Tegelijkertijd is zijn boodschap goed getimed en krijgt veel draagvlak, veel meer dan aanvankelijk gedacht.

En dat licht mag er zijn!

Zoals achter op het boekje geschreven staat.

Licht in ons hart:

dat wij ruimte scheppen
plaats maken voor velen.

Voor nu wens ik jullie een goede adventstijd op weg naar Kerstmis.